

03 A 07

**DE
LIBERALE STAATSPARTIJ
„DE VRIJHEIDSBOND”**

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

BEGINSELVERKLARING

ALGEMEEN PROGRAM

VERKIEZINGSPROGRAM

OPROEP AAN DE KIEZERS

=

1933

Three horizontal lines stacked vertically, serving as a decorative element.

VERKIEZINGSPROGRAM.

In een tijd, waarin ons land door een buitengewoon ernstige crisis wordt geteisterd, op een oogenblik, waarop onverantwoordelijke drijvers het Nederlandsche gezag in de overzeesche gewesten ernstig ondermijnen, zegt de Regeering de samenwerking met de volksvertegenwoordiging zonder voldoende reden op en verlangt zij een uitspraak van de kiezers. Door de gebeurtenissen der laatste weken is duidelijker dan ooit bewezen, hoe weinig de zoogenaamde gemeenschappelijke beginselen der rechterzijde in staat zijn in ernstige tijden een richtsnoer te geven voor een doelbewust beleid.

Het antwoord, dat de kiezer op den oproep der regeering heeft te geven, moet duidelijk zijn. Zijn stem, die mede beslist over het wel en wee van ons vaderland gedurende een crisisperiode van ongekende hevigheid, is uiterst gewichtig. Daarom behoort hij te worden voorgelicht over de beteekenis, die zijn stem heeft en acht de Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” het noodzakelijk zich duidelijk uit te spreken omtrent de richtlijnen, welke naar haar oordeel bij het gedurende de periode 1933—1937 te voeren regeeringsbeleid moeten worden gevolgd.

De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” heeft zich nimmer schuldig gemaakt aan het doen van beloften, die zij wist niet te kunnen nakomen. Op dien grond onthoudt zij zich thans van de opstelling van een lijst van op het gansche terrein van het staatsbestuur liggende wenschen, wel wetende, dat het onzeker is of de tijdsomstandigheden zullen toelaten zich in belangrijke mate bezig te houden met op zichzelf begeerlijke maatregelen, die geen verband houden met de crisis. Zij meent voor dit keer te kunnen volstaan met een verkiezingsprogram, dat zich uitsluitend bezig houdt met die onderwerpen, welke onmiddellijke oplossing vragen.

1. Regeeringsbeleid.

De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” meent, dat ons land vóór alles behoefte heeft aan een krachtige, doelbewuste regeering. De ervaring in de thans loopende parlementaire periode — en vooral in den laatsten tijd — opgedaan, heeft doen zien waartoe een weifelende vreesachtige regeering leidt. Doelbewust kan een regeering slechts zijn, indien zij gedragen wordt door gemeenschappelijke beginselen. De Liberale Staats-

partij „De Vrijheidsbond” streeft naar een regeering, wier gemeenschappelijk beginsel wortelt in het besef, dat de burgers van Nederland één volk zijn en dat in het regeeringsbeleid de Rijkseenheid behoort voorop te staan. Deze nationale grondslag leidt tot een regeering, die zich ten doel stelt het nationaal belang, dat is het algemeen belang, te bevorderen en die dit niet achterstelt bij de belangen van bepaalde groepen. Alleen van zulk een regeering zal men een onvoorwaardelijke handhaving van het gezag kunnen verwachten, omdat zij uit hoofde van haar gemeenschappelijk beginsel stelling kan nemen zoowel tegen intimidatie of anderen ongeoorloofden aandrang als tegen een aansporing tot verzet en gezagsondermijning, zooals de uiterst linksche partijen die bij de jongste gebeurtenissen hebben te zien gegeven.

2. Welvaartspolitiek.

De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” acht het noodzakelijk, dat alle krachten worden gericht op een herstel van het economisch evenwicht. Daarvoor is in de eerste plaats noodig een terugkeer naar het vrije ruilverkeer tusschen de volken. De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” zal alles doen, wat in haar vermogen is om dien terugkeer mogelijk te maken, maar erkent, dat dit doel slechts kan worden bereikt door internationale samenwerking. Zoolang dit doel niet bereikt is, zal zij medewerken aan steunmaatregelen ten behoeve van die bedrijven, welker voortbestaan door het algemeen belang wordt gevorderd, maar door de handelsbelemmeringen van andere landen wordt bedreigd. Daarbij moet er echter voor worden gewaakt, dat deze maatregelen een terugkeer naar normale verhoudingen zoo min mogelijk belemmeren.

Voor behoud en vergrooting van onze stoffelijke volkskracht is het verder noodig, dat het evenwicht tusschen inkomsten en uitgaven der overheid niet wordt verbroken. Een sluitende begrooting is een eerste eisch voor gezond overheidsbeheer. Bij het aanzienlijk gedaald welvaartspeil is deze slechts te verkrijgen door verdergaande versobering der huishouding van het Rijk en zijn onderdeelen en moet verhooging van belasting als een bedreiging van het welvaartsherstel worden beschouwd. Aangezien het Rijk en zijn onderdeelen bij deze zaak gelijkelijk betrokken zijn, behoort de regeering eenerzijds bij haar financiële maatregelen de belangen dier onderdeelen niet te schaden, anderzijds zonder terughouding gebruik te maken van de haar ten dienste staande wettelijke middelen, wanneer eenige provincie of gemeente door haar financieel beleid gevaar voor het algemeen belang mocht opleveren.

3. Werkloosheid.

Ten volle erkennende de taak der overheid om hun, die door

werkloosheid getroffen zijn, de voor hun levensonderhoud noodige ondersteuning te geven, is de Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” doordrongen van het besef, dat door steunverleening de werkloosheid niet wordt bestreden. Opdat de werklust geprikkeld blijve, behoort tusschen het steunbedrag en het bedrag, waarvoor arbeid ter plaatse pleegt te worden verricht, voldoende verschil te bestaan. Boven steunverleening verdient, in het bijzonder tot bewaring van het moreele peil der werkloozen, werkverschaffing van overheidswege de voorkeur en zij moet daarom in deze tijden worden bevorderd; ook dit middel kan echter slechts tijdelijke verlichting brengen en bestrijdt de werkloosheid niet. Voor deze werkverschaffing moeten in de eerste plaats werken in vervroegde uitvoering in aanmerking komen. Een blijvende oplossing kan eerst worden verkregen, indien door een toeneming van welvaart de vraag naar werk genoegzaam groeit, welke toeneming het beste kan worden bevorderd door een verlaging der productiekosten. De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” verzet zich tegen alle maatregelen, waardoor de werkloosheid kunstmatig wordt bevorderd. Op dien grond streeft zij naar een verzachting der Winkelsluitingswet, die in haar tegenwoordigen vorm den middenstand werkgelegenheid ontnemt, alsmede naar een minder kwellende toepassing der Arbeidswet, waardoor werkverruiming voor den arbeider zou kunnen worden verkregen. Ook bestrijdt zij een kunstmatige opdrijving der loonen in de beschutte bedrijven, die de werkloosheid in de onbeschutte bedrijven vergroot. De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” staat krachtens haar beginsel en haar historie sociale maatregelen voor, maar meent, dat deze maatregelen nimmer de burgerij in haar bestaansmogelijkheid mogen aantasten.

4. Geestelijke Vrijheid.

De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” ziet met verontrusting, dat de geestelijke vrijheid, een onzer grootste nationale goederen, meer en meer bedreigd wordt door hen, die de behartiging van partijbelangen nastreven. Zij zal blijven strijden tegen elken inbreuk daarop. In de eerste plaats zal zij bevorderen, dat de radio in ons land hoofdzakelijk wordt gebruikt in nationalen zin tot verhooging van het geestelijk peil van ons volk en dat een einde wordt gemaakt aan het misbruik voor politieke propaganda ten bate van enkele partijen met uitsluiting van andere. Dit voortreffelijke middel tot gedachtenuiting mag niet langer worden gemonopoliseerd, maar moet voor iedere geestesstrooming gelijkelijk openstaan. Vervolgens wenscht de Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” dat gebroken worde met de bestaande praktijk, waarbij burgers van voldoende bekwaamheid en geschiktheid worden uitgesloten van

sommige ambten, doordat openlijk de benoeming afhankelijk wordt gesteld van een bepaalde godsdienstige of politieke gezindheid.

5. Internationale Politiek.

Onder versterking van het besef, dat de eenheid van het Nederlandsche volk, mede tegenover het buitenland, moet worden bevestigd, wenscht de Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” krachtig mede te werken aan de bevordering van een vreedzaam verkeer tusschen de volken. Daarvoor is terstond noodig een verdere uitbouw van den Volkenbond, die alleen in staat is, na het verkrijgen van internationale ontwapening, waarborgen te geven voor een duurzamen vrede. Bij het rechtstreeksch verkeer met de nabuurstaten moet Nederland, mits niet ten koste van eigen nationale welvaart of zelfstandigheid, medewerken aan alle maatregelen, die de welvaart van deze staten kunnen bevorderen.

6. Onderwijs.

De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” acht het buitengewoon hooge peil der kosten van het lager onderwijs onhoudbaar en wenscht, dat hierop zonder schade aan het onderwijs belangrijk wordt bezuinigd, in het bijzonder door het stellen van strengere eischen voor het oprichten van bijzondere scholen en vereenvoudiging van het schoolwezen.

7. Overzeesche Gewesten.

De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” wenscht een krachtige handhaving van het gezag in Nederlandsch-Indië; het opruiend en aan de Nederlandsche leiding vijandig drijven van een kleine groep, dat het eenheidsbesef van alle ingezetenen ondermijnt, moet doelbewust bestreden worden. Voorts streeft zij naar een hervorming van de tegenwoordige kostbare staatsinrichting, teneinde door versoering in het groot, zonder nieuwe lasten op de bedrijven of op de ingezetenen te leggen, tot een sluitend budget te komen. Hierdoor zal zij tevens de belangen van ambtenaren en gepensioneerden kunnen beschermen.

Ten aanzien van Suriname acht zij het noodzakelijk, dat de Regeering haar steun verleent aan een systematisch onderzoek naar nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden voor landbouw en industrie, ook in de binnenlanden.

De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” doet een dringend beroep op alle Nederlanders, die van oordeel zijn, dat ons

land in de naaste toekomst op den grondslag van bovenstaande programapunten moet worden geregeerd. Slechts door eendrachtige samenwerking en trouw aan beproefde beginselen kunnen de Nederlandsche liberalen er toe bijdragen, dat de komende verkiezingen zullen strekken tot heil van ons vaderland.

OPROEP AAN DE KIEZERS.

Op 15 Februari is het besluit tot ontbinding der Tweede Kamer gevallen. 26 April reeds zullen de kiezers naar de stembus worden geroepen.

Was de ontbinding gerechtvaardigd? Met volle overtuiging antwoorden wij daarop: Neen!

Daarvoor was het conflict tusschen de Regeering en de Kamer van te geringe beteekenis.

Van onwil om te bezuinigen en tot een sluitende begrooting te komen was bij de meerderheid geen sprake.

Immers de motie-Boon, die aanleiding werd tot het conflict, stelde juist voorop, dat bezuiniging op de rechtspleging noodzakelijk en mogelijk was.

De Regeering sprak van een integreerend deel van haar bezuinigungsplan, aan de Kamer voorgelegd, en zij deed slechts hier en daar een willekeurige greep.

De Regeering, die bij vorige gelegenheden veel aanzienlijker bedragen liet vallen, toen het verzet kwam van den heer Colijn en van den heer Kortenhorst, hield plotseling met onbegrijpelijke hardnekkigheid vast aan haar voorstel.

De liberale Kamerfractie heeft de Regeering, die zich aan haar wenschen (winkelsluiting, radio-politiek, bezuiniging door concentratie van sociale wetgeving) in geen enkel opzicht stoorde, loyaal gesteund. Zij is in deze afgelopen jaren vele malen over bezwaren, die bij haar tegen Regeeringsmaatregelen bestonden, heengestapt en zij heeft eenige malen de Regeering het leven gered.

Daartoe was ditmaal geen aanleiding, omdat de belangen, die door het Regeeringsvoorstel werden geschaad, niet in verhouding stonden tot de te bereiken bezuiniging.

Hoe dwaas de ontbinding ook is, zij heeft het voordeel, dat wij eerder kunnen komen tot een krachtig parlementair Kabinet, dat op nationale basis berust en dat energiek opbouwenden arbeid kan verrichten.

Want de toestand op financieel en economisch gebied is zóó zorgelijk, de nood in alle takken van bedrijf zóó ernstig, dat thans meer dan ooit gelet moet worden op wat vereenigt en niet op wat verdeelt.

Het gebeurde op „de Zeven Provinciën” heeft doen zien, hoe ernstig het gezag is ondermijnd.

Landbouw, industrie, handel en scheepvaart moeten door de moeilijke tijden worden heengeholpen.

De strijd tegen de gruwelijke werkloosheid moet met kracht worden gevoerd.

Internationaal moet Nederland alles doen om gezondere economische begrippen te doen zegevieren zonder welke de welvaart niet kan terugkeeren.

De nationale nood eischt nationale eenheid van allen, die nationaal voelen.

De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond” streeft naar samenwerking van allen, die voor deze tijden voorop stellen:

Een hecht en sterk gezag, dat ook betrouwbare instrumenten heeft om dat gezag te handhaven, zoowel hier te lande als in de overzeesche gebiedsdeelen.

Een sluitende begrooting.

Handhaving van onze takken van volksbestaan en het brengen van offers daarvoor.

Bevorderen van elke gelegenheid tot loonenden arbeid.

Internationale economische samenwerking.

Op de kiezers rust ditmaal een zware verantwoordelijkheid. Zij behooren zich rekenschap te geven van den ernst der tijden en van de gevaren, die dreigen. Naar een nationaal herstel streeft de Liberale Staatspartij met alle kracht en haar program bevat alle daarvoor gewenschte maatregelen. De kiezers kunnen de nationale eenheid versterken, niet door afscheiding en versnippering, maar door hun stem uit te brengen op de candidaten der

Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond”,
die steeds op de bres staat voor de nationale eenheid.

Het Hoofdbestuur van

De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond”.

22 Februari 1933.